תלמוד בבלי · אחרונים · חידושי רבי עקיבא איגר · סדר נשים

# חידושי רבי עקיבא איגר על מסכת קידושין

רבי עקיבא איגר

**ספריית אור ברסלב** · or-breslev.co.il

# חידושי רבי עקיבא איגר על מסכת קידושין

רבי עקיבא איגר

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חידושי-רבי-עקיבא-איגר-על-מסכת-קידושין/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

# תוכן העניינים

**דף ג**. . . . . 4
**דף י**. . . . . 4
**דף יא**. . . . . 4
**דף מג**. . . . . 5
**דף נו**. . . . . 5

## דף ג.

**גמרא ואימא ה"נ חליפי' אתנהו בפחות מש"פ**. ע' בתוס' ולדבריהם דחליפי' לאו מדין כסף הוא. לכאורה קשה למ"ל מיעוטא דמכסף מקנתו דלא מקני בחליפין מה"ת נימא דנקנה בחליפין. וצ"ל כמ"ש הפ"י דאיכא ק"ו ממטלטלים דאין נקנין בשטר נקנה בחליפין ק"ו לע"ע נמכר לעכו"ם (ואף בחזקה י"ל מטלטלים יוכיח) עדיין קשה לשיטת ר"ת דס"ל דאין לעכו"ם קנין שטר א"כ ליכא ק"ו ממטלטלים. וצ"ל דהוי ילפי' נמכר לישראל מק"ו ממטלטלים:

## דף י:

**גמרא ומה שפחה כנענית שאין ביאה מאכיל בתרומה**. תמוה לי דהא איכא למפרך מה לש"כ דחזקה וחליפי' מאכילתה משא"כ באשה. דהא ודאי ל"ל דגם חזקה וחליפי' נילף דהא איכא למפרך מה לש"כ דנקנית בחזקה וחליפין משא"כ באשה. וא"כ ממילא איכא למפרך כנ"ל. וכסף מביאה ליכא למילף כמ"ש המהרש"א ע"ש:

## דף יא.

**גמרא מאי אמרת לסטים מזויין או מוכתב למלכות**. וע' בתוס'. ולחד תירוצא באמת בש"כ שנקנית בקנין ועדיין לא נתן הכסף אינה אוכלת בתרומה. וק"ל דהא בפשוטה יש לחלק בין אשה לש"כ דבאשה חיישי' למיעוט דליכא חזקה מסייע לרוב דדלמא נולדה במומים. אבל בש"כ דבודאי היה לו חזקה מבוררת דלא היה לסטים מזויין ומוכתב למלכות והוי חזקה ורובא מש"ה ל"ח. או בהיפך דבאשה חיישי' דהוי כעין סמוך מיעוטא לחזקה לחזקת פנויה וחזקת איסור בתרומה אבל בש"כ לגבי חזקת מרא קמא איכא חזקה מבוררת דלא היה מוכתב למלכות והוי חזקה להדי חזקה ואזלי' בתר רובא.

**ובאמת** יש לע' לדינא לפוסקים דקיי"ל סמוך מיעוטא לחזקה להחמיר. א"כ גם נשואה קטנה שלא הביאה ב"ש ניחוש דלמא איילונית היא ול"ת בתרומה ואם מתה לא לטמא לה כהן דסמוך מיעוט דאיילונית לחזקת פנוי' ואיסור תרומה. וליכא למימר דהוי מיעוטא דמיעוטא. דא"כ אמאי חיישי ר"מ שמא תמצא איילונית. וצ"ע:

**ובלא"ה** יש לע' לדינא בנשואה לכהן והיתה יותר מי"ב שנים ולא הביאה ב"ש די"ל דהוי חששא דאורייתא דבזה ליכא למיזל בתר רוב דהא יצאה מהרוב דרוב נשים יש להם ב"ש בסוף שנת י"ב. וע' בתוס' יבמות דכתבו להדיא דבאיכא חד סי' סריס גם רבנן מודו

לר"מ דחיישי' שמא תמצא איילונית ע"ש. וא"כ אפשר גם בהך ריעותא דלא הביאה ב"ש. וצ"ע לדינא:

## דף מג.

**גמרא אמר לשנים צאו וקדשו לי אשה כו'**. וכן בדיני ממונות. מאי קסבר אי קסבר המלוה את חבירו בעדים צריך לפרעו בעדים הא נוגע בעדותו הוא.
**וקשה** ממנ"פ לפי תי' הה"מ על הא דהקשה הרא"ש בשבועות בסוגיא דהמלוה את חבירו בעדים שכתב דליהמניה אם אמר פרעתיך בינו לבין עצמי במגו דאם בעי אמר פרעתיך בפני פו"פ והלכו למדה"י דנאמן אף אם אמר אל תפרעני אלא בעדים. ולפ"ז אף דלא אמר פרעתיך בפני פו"פ ניהמניה במגו דפרעתיך בפני פו"פ. ותי' הרא"ש דיראה פן יבאו עדים ממדה"י. וה"ה תי' דמגו במקום עדים הוא דאנן סהדי דכשלוה בעדים לא יפרע אינש אלא בעדים. ולו יהא דמגו טוב הוא מ"ע הטענה שטוען השתא דפרע שלא בעדים זו א"א להמנינהו מחמת דאנן סהדי. והשתא לפי תי' הה"מ קשה מה פריך בגמרא דהוי נוגע בעדותו. הא יש לו מגו דאי בעי אמר פרעתי בפני פו"פ וכאן לא שייך תי' הה"מ דמגו במקום עדים הוא. דהא אינהו אמרי אהדרינהו למלוה. ולמלוה ודאי דלא צריכה לשלם בפני עדים. בשלמא לפי תי' הרא"ש ניחא דגם כאן אין זה מגו דיראה לומר פרעתיך בפני פו"פ. אבל לפי תי' הה"מ קשה:

## דף נו:

**מתני' מכרן וקידש בדמיהן מקודשת**. כ' הרא"ש כיון דידע הלוקח שהוא של ערלה נתן המעות לשם מתנה. וא"כ ה"נ אמאי מחזירין המעות בעין הא הוי מעות מתנה כיון שידע שהוא של ערלה וא"י למוכרה. והרמב"ם שכ' ג"כ דאם המעות בעין מחזירין לטעמיה אזיל דס"ל בפכ"ו ממלוה. דגם בהלואה אם המעות בעין מחזירים וה"ה הכא. דלא ס"ל להרמב"ם מעות מתנה. אבל לשיטת הרא"ש קשה. וצ"ל דבאמת מ"ש הרא"ש מעות מתנה ל"ד דהא באמת קיימ"ל בהכיר בה שאינו שלו דמעות פקדון. וכמ"ש הב"ש (ס"ס כח) אלא דכוונת הרא"ש ג"כ דמעות פקדון. רק דטעמא דמכרן וקידש בדמיהן מקודשת משום דהוי פקדון בהיתר תשמיש כמ"ש הנ"ל. ומש"ה כיון שקדש אשה הוי כמו לוה המעות. אבל הכא כ"ז שהוא בעין הוי פקדון. וכמ"ש במעות מותרים בב"מ (דף מד). ומ"ש הרא"ש בכתובות פ' נערה דהמעות בעין חוזרין מטעם גזול ע"כ ג"כ לאו דוקא אלא מטעם פקדון. וכן הוא בהר"ן פ' נערה דהוי פקדון.

**אולם** במ"ש הנ"י דאף החליפין אם היא בעין צריך להחזירן. צריך לע' הא מיד שהוציאתן נעשה לוה. והרי דעת הנ"י להדיא דלותה ואכלה לא דמי לדהוי בעין וא"צ להחזירן. ה"נ הוי הלואה. וצ"ל דכוונת הנ"י לסברת הרא"ה בפ' נערה דהמעות שנתן הלוקח כשהבעל מוציא מיד הלוקח הקרקע אין הבעל זוכה במעות דהוי כמו פירא דפירא והוי כמו טובת הנאה ע"ש בהרא"ה. ומש"ה גם בהחליפין אין הבעל זוכה בזה החליפין דבחיי' הוא שלה לגמרי. ומ"ש הנ"י דגם לאחר מיתתה מחזירין אף דהבעל הוי יורש ומטלטלי דיתמי לא משתעבדי. צ"ל דמיירי לאחר תקנת הגאונים דמטלטלי משתעבדי. ואף דבעל לוקח הוי מ"מ בהנך חליפין לא הוי לוקח. ולסברת הרא"ה יהיה רק יורש. וזה היה נראה לדוחק בסברת הנ"י. ודוק: